

Дело C-40/20**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

23 април 2020 г.

Запитваща юрисдикция:

Consiglio di Stato (Италия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

30 януари 2020 г.

Жалбоподатели:

AQ

BO

CP

Ответници:

Presidenza del Consiglio dei Ministri

Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca - MIUR

Università degli studi di Perugia

Предмет на главното производство

Жалби, подадени пред Consiglio di Stato срещу решението на Tribunale Amministrativo Regionale per l'Umbria (Регионален административен съд за Умбрия, наричан по-нататък „TAR Umbria“), с което последният отхвърля жалбите, подадени срещу известията, с които Università di Perugia (Университетът на Перуджа) е отхвърлил исканията на жалбоподателите за прилагането на процедури за назначаване на работа по трудов договор за неопределено време в посочения университет, и срещу циркулярно писмо № 3/2017, прието от министъра, отговарящ за опростяването и публичната администрация в това отношение, целящи също така установяване на правото им да бъдат назначени по трудови договори за неопределено време

в качеството им на изследователи, и прилагането спрямо тях на процедурата за оценяване, предвидена в член 24, алинея 5 от Закон № 240 от 2010 г., за придобиване на звание доцент.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Съвместимост на член 24, алинеи 5 и 6 от Закон № 240 от 30 декември 2010 г. с клауза 4 от Рамковото споразумение за срочната работа, което се съдържа в приложение към Директива 1999/70/ЕО, във връзка с членове 20 и 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз, включително в светлината на принципите на равностойност и на ефективност.

Преюдициален въпрос

Допуска ли клауза 4, озаглавена „Принцип на недискриминация“, от Рамковото споразумение към Директива 1999/70/ЕО от 28 юни 1999 година относно Рамково споразумение за срочната работа, сключено между Европейската конфедерация на профсъюзите (CES), Съюза на индустриалците в Европейската общност (UNICE) и Европейския център на предприятията с държавно участие (СЕЕР), във връзка с членове 20 и 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз, както и в светлината на принципите на равностойност и на ефективност, национална правна уредба, в конкретния случай член 24, алинеи 5 и 6 от Закон 240/2010, която признава на изследователите, наети по срочен договор съгласно член 24, алинея 3, буква б), придобили национална научна хабилитация по член 16 от същия закон, и на изследователите, наети по договори за неопределено време, които също са придобили такава хабилитация, съответно правото и възможността (осигурена чрез отпускането на специални ресурси) да участват, първите след изтичането на срока на договора, а вторите, след 31 декември 2021 г., в специална процедура по оценяване за званието доцент, но не предвижда аналогично право и аналогична възможност за изследователите, наети по срочен договор съгласно член 24, алинея 3, буква а), придобили национална научна хабилитация, въпреки че става въпрос за работници, на които са възложени без разграничение еднакви задачи?

Приложими разпоредби на правото на Съюза

В предходния акт за преюдициално запитване, постановен в същото национално производство, към който настоящият акт препраща, са изложени подробно следните относими разпоредби на правото на Съюза:

Член 155 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Директива 1999/70/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. относно Рамково споразумение за срочната работа, сключено между Европейската

конфедерация на профсъюзите (CES), Съюза на индустриалците в Европейската общност (UNICE) и Европейския център на предприятията с държавно участие (СЕЕР) (наричана по-нататък „Директива 1999/70“); по-специално клауза 5 и клауза 4 от съдържащото се в нея Рамково споразумение, както и съображения 3, 15 и 15 от същата директива.

Препоръка на Комисията от 11 март 2005 г. относно Европейската харта на научните работници и Етичния кодекс за наемане на научни работници (2005/251/ЕО).

Приложими национални разпоредби

В предходния акт за преюдициално запитване, постановен в същото национално производство, към който настоящият акт препраща, са изложени подробно следните относими разпоредби на националното право.

Закон № 240 от 30 декември 2010 г. за приемане на правила относно организацията на университетите, академичния състав и назначаването, както и делегиране на правителството на правомощия да предприеме мерки за поощряване на качеството и ефективността на университетската система (наричан по-нататък „Закон 240/2010“). По-специално член 24, алинеи 1—3, 5 и 6.

Законодателен декрет № 75 от 25 май 2017 г. за изменение и допълнение на Законодателен декрет № 165 от 30 март 2001 г. [...]“ (наричан по-нататък „Законодателен декрет № 75/2017“). По-специално член 20.

Законодателен декрет № 165 от 30 март 2001 г. (наричан по-нататък „Законодателен декрет № 165/2001“), който представлява консолидиран текст на общите правила относно организацията на работата в публичните администрации. По-специално член 3, алинея 2 и член 36, в редакцията, която е в сила от 22 юни 2017 г.

Законодателен декрет № 81 от 15 юни 2015 г. „Устройствена правна уредба на трудовите договори и изменение на правната уредба относно длъжностите [...]“ (наричан по-нататък „Законодателен декрет № 81/2015“), с който се транспонира във вътрешното право Директива № 1999/70/ЕО. По-специално член 19, в редакцията, приложима към настоящия случай, и преди изменението, направено с Декрет-закон № 87/2018, и член 29, алинея 2, буква d), в сила от 12 август 2018 г.

Кратко представяне на фактите и на производството

- 1 След публикуването на предходния акт за преюдициално запитване, постановен в същото национално производство, към който настоящият акт препраща за изложението на фактите, в трите разглеждани случая встъпват,

в подкрепа на жалбоподателите, различни професионални и синдикални сдружения: ANIEF – Associazione Professionale e Sindacale, Federazione Lavoratori della Conoscenza – CGIL и CIPUR - Coordinamento Intersedi Professori Universitari di Ruolo, които искат да участват в производството пред Съда на ЕС.

- 2 Освен това, жалбоподателите представят ново писмено становище, в което твърдят, че трите им жалби срещу решението на TAR Umbria съдържат още едно, общо основание.

Основни доводи на страните в главното производство

- 3 В рамките на горепосоченото допълнително основание за обжалване жалбоподателите изтъкват нарушение на клауза 4 от Рамковото споразумение, съдържащо се в Директива 1999/70 и на закрепения в тази клауза принцип на недопускане на дискриминация, поради факта, че са придобили национална научна хабилитация от втора степен за длъжност доцент, предвидена в член 24, алинеи 5 и 6 от Закон № 240/2010.

Кратко представяне на мотивите за преюдициалното запитване

- 4 Запитващата юрисдикция обръща внимание най-вече на решение от 25 октомври 2018 г., Sciotto (C-331/17), в което Съдът постановява, че „тъй като разглежданата в главното производство национална правна уредба в никакъв случай не допуска в сектора на дейност на оперно-филхармоничните фондации срочни трудови договори да се преобразуват в договори за неопределено време, тя може да доведе до дискриминация на работниците на срочни договори в посочения сектор спрямо работниците на срочни договори в други сектори, тъй като след преквалифицирането на техния трудов договор в случай на нарушение на разпоредбите относно сключването на срочни договори, последните могат да станат работници на постоянен трудов договор в сходно положение по смисъла на клауза 4, точка 1 от Рамковото споразумение“
- 5 Запитващата юрисдикция обръща внимание също така на решение от 20 юни 2019 г., Ustariz Aróstegui (C- 72/18), в което Съдът припомня практиката си и постановява, че „понятието „обективни причини“ изисква констатираното неравно третиране да е оправдано от наличието на точни и конкретни характеристики на съответното условие за наемане на работа в особения му контекст и въз основа на обективни и прозрачни критерии, позволяващи да се провери дали това третиране отговаря на реална потребност, дали е годно за постигане на преследваната цел и дали е необходимо в това отношение. Посочените характеристики могат да произтичат по-специално от специфичното естество на задачите, за чието изпълнение са сключени срочни трудови договори, и от присъщите на тези задачи особености или евентуално от преследването на законосъобразна цел на социалната

политика на държава членка“ и че поради това „клауза 4, точка 1 от Рамковото споразумение трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба като приложимата в главното производство, съгласно която право на определено допълнително възнаграждение имат само преподавателите, които са държавни служители с безсрочно служебно правоотношение, но не и в частност преподавателите, които са срочни договорно наети служители с публичноправен статут, ако натрупването на определен служебен стаж е единственото условие за предоставянето на това допълнително възнаграждение“.

- 6 В случаите на жалбоподателите твърдяната дискриминация е настъпила в горепосочения сектор, а именно този на университетските изследователи.
- 7 Запитващата юрисдикция изтъква, че установените в правната уредба три категории университетски изследователи, а именно изследователите с договори по член 24, алинея 3, буква а) от Закон 240/2010 (наричани по-нататък „изследователите от категория „А“), изследователите с договори по член 24, алинея 3, буква б) от Закон 240/2010 (наричани по-нататък „изследователите от категория „В“) и изследователите с договори за неопределено време, изпълняват едни и същи задачи (преподавателска дейност, допълнителна преподавателска дейност, обслужване на студентите, изследователска дейност и др.).
- 8 Изследователите от категория „А“ обаче, въпреки че изпълняват същите функции като изследователите от другите две категории и са издържали конкурс със същата трудност и селективност като този, през който са преминали последните, не могат да заемат длъжността доцент от втора степен, до която имат достъп само другите две категории изследователи, по смисъла на член 24, алинеи 5 и 6 от Закон № 240/2010. Освен това запитващата юрисдикция уточнява, че предвидената в посочената алинея 6 процедура се прилага до 31 декември 2021 г. по силата на изключението, предвидено в член 5, алинея 1, буква б) от Законодателен декрет № 126 от 29 октомври 2019 г.
- 9 Следователно, макар да е придобил национална научна хабилитация и договорът му да е бил да продължен за срок от две години в резултат на положителната оценка на дейността му, изследователят от категория „А“ ще загуби работата си след изтичане на срока на неговия договор, без никакво рационално и недискриминационно обяснение.
- 10 Твърдяната дискриминация в случая освен това се засилва поради действието на въведените с министерски декрет № 364 от 2019 г. извънредните планове за наемане на доценти, предвидени само за кариерното развитие на изследователите с договори за неопределено време, притежаващи национална научна хабилитация.

- 11 С оглед на гореизложеното запитващата юрисдикция решава да отправи до Съда изложения по-горе допълнителен преюдициален въпрос, който се добавя към въпросите, формулирани в предходния акт за преюдициално запитване, постановен от същата юрисдикция в същото национално производство.

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ